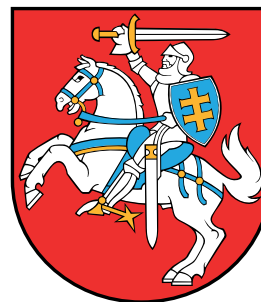

Nowoczesne rozwiązania w miejskim transporcie publicznym w państwach Inicjatywy Trójmorza

Litwa

Charakterystyka państwa

Litwa - jeden z krajów bałtyckich, o powierzchni 65 286 km², graniczący od zachodu z Rosją (obwodem kaliningradzkim), od południowego-zachodu z Polską, od wschodu z Białorusią, a od północy z Łotwą. Stolicą Litwy jest Wilno.¹ W roku 2021 liczba ludności w Litwie wynosiła 2 795 680². Jest członkiem Unii Europejskiej od 2014 r.

Litwa jest republiką parlamentarną, w której konstytucja gwarantuje trójpodział władz. Władza ustawodawcza spoczywa w rękach jednoizbowego parlamentu, w którym zasiada 141 posłów wybieranych na 4-letnią kadencję. Władza wykonawcza należy do prezydenta i rządu (na czele z premierem), a władzę sądowniczą sprawują niezależne sądy (m.in. Sąd Najwyższy, Sąd Konstytucyjny oraz Sąd Apelacyjny).

¹ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Litwa> (dostęp: 15.07.2021)

² https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/living_pl#population (dostęp: 15.07.2021)

Obszar Litwy składa się z 10 okręgów podzielonych na 60 rejonów, których burmistrzowie wybierani są w wyborach bezpośrednich.

Do większych miast Litwy zaliczają się m.in.:

- Wilno - stolica, główny ośrodek polskiej kultury i nauki na Litwie, (909 900 mieszkańców),
- Kowno - miasto położone środkowej części kraju, na Nizinie Środkowoliteńskiej, nad Niemnem, (702 100 mieszkańców),
- Kłajpeda - największe miasto tzw. Małej Litwy, położone na wybrzeżu Morza Bałtyckiego nad Zalewem Kurońskim. Według danych z 2017 r. zamieszkiwane było przez 172 272 mieszkańców.
- Szawle – najludniejsze miasto na Żmudzi, położone na wschód od Kłajpedy, (370 400 mieszkańców)
- Poniewież - największa miejscowość północno-wschodniej Litwy, ważny węzeł komunikacyjny (300 300 mieszkańców).

Przykładowe rozwiązania w publicznym transporcie zbiorowym na Litwie

Według badań Komisji Europejskiej przeprowadzonych w ramach projektu CIVITAS PROSPERITY, od 2011 roku Litwa poczyniła największy postęp w promowaniu, przygotowywaniu i wdrażaniu Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej i obecnie, wraz z Belgią, Norwegią, Hiszpanią i Francją, wchodzi do pierwszej kategorii krajów z dobrze rozwiniętym systemem planowania zrównoważonego transportu miejskiego wspieranym na poziomie krajowym³. Już w 2019 r. Litwa zaprezentowała pierwszy autobus elektryczny własnej produkcji, który charakteryzuje się wysoką sprawnością oraz lekką konstrukcją poprzez wykorzystanie materiałów kompozytowych. Eksploatacja elektrobusego oznacza 41,2 tys. euro oszczędności rocznie w porównaniu do klasycznego pojazdu na olej napędowy (trzon floty w większości litewskich miast tworzą pojazdy na własne olej napędowy, poza wyjątkami, np. w Wilnie i Kownie, gdzie jeżdżą trolejbusy). Zasięg pojazdu wynosi 50 km, a czas szybkiego ładowania określony jest na 6 minut⁴. Jest to kolejny pomysł, zaraz po zakupie przez Hiszpanię od Polski i Litwy prawa do emisji dwutlenku węgla, co spowodowało uruchomienie w obu krajach programów finansujących inwestycje związane z rozbudową komunikacji miejskiej. Pierwsze 2 autobusy w ramach takiego programu realizowanego na Litwie zostały dostarczone do Wilna w 2014 r. Były to: miejski autobus hybrydowy oraz autobus wyłącznie na gaz ziemny. W efekcie na Litwę trafiły 93 nowoczesne autobusy miejskie zasilane gazem ziemnym (w tym 10 hybrydowych), które będą eksploatowane w 9 przedsiębiorstwach komunikacji miejskiej w całym kraju⁵. Dodatkowo Wilno w 2021 r. ma zwiększyć do 46 km swoją sieć buspasów (posiada aktualnie 36 km) - przybędzie w sumie 11 nowych odcinków dedykowanych dla miejscowego transportu publicznego, co znacząco poprawi obecną sytuację (według ostatnich badań nad przepływem pasażerów i transportu publicznego, w centralnej części Wilna nadal odnotowuje się duży ruch prywatnych samochodów). Inwestycja jest częścią SUMP w stolicy Litwy i poprawi dostęp do jej centrum⁶.

W 2019 r. miasto Taurogi jako pierwsze na Litwie zakupiło autobus elektryczny marki Solaris. Polski producent, obecny na Litwie od 2004 r., podpisał z miejskim przewoźnikiem Taurogów UAB Tauragės autobusų parkas umowę na dostawę Urbino 8,9 LE Electric. W Wilnie, Kownie oraz w Poniewieżu wykorzystywanych jest ponad 380 pojazdów tej marki, w tym niemal 130 trolejbusów. Do tej floty ma dołączyć ponad 85 trolejbusów w ramach realizowanego kontraktu z Kowna⁷.

3 McGeever J., Vilnius, Klaipėda and Panevėžys awarded for their vision of a sustainable mobility future, Environmental Centre for Administration and Technology, <http://sump-network.eu/news/single/date of access: 13.04.2021>

4 <https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/litwa-ma-swoj-elektryczny-autobus-63615.html> date of access: 13.04.2021

5 <https://gazeo.pl/informacje/wiadomosci/Hybrydowe-autobusy-gazowe-na-Litwie,wiadomosc,7542.html> (dostęp: 13.04.2021)

6 <https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/wilno-powiekszy-o-10-km-siec-buspasow-64406.html> (dostęp: 13.04.2021)

7 <https://orpa.pl/pierwsze-litewskie-miasto-zakupilo-autobus-elektryczny-solarisa/> (dostęp: 13.04.2021)